

Stenogrammid

XI Riigikogu, VI Istungjärk, infotund

Kolmapäev, 28.10.2009, 13:00

Toimetatud

13:00 Infotund

1. 13:01 Maade oksjon

2. 13:16 Nabala maardla varudest

3. 13:29 Äripäeva teade kuriteokahtlusest

4. 13:42 Välisministeeriumi 2010. aasta eelarvest

5. 13:57 Küsimused

13:00 Infotund

12:58 Aseesimees Keit Pentus

Head kolleegid! Lugupeetud ministrid! Alustame 28. oktoobri infotundi. Kõigepealt teeme kohaloleku kontrolli.

Kohaloleku kontroll

Kohalolijaks registreerus 36 Riigikogu liiget, infotunnist puudub 65 Riigikogu liiget. Võime asuda eelnevalt registreeritud teemade käsitlemise juurde. Infotunnis osalevad täna keskkonnaminister Jaanus Tamkivi, siseminister Marko Pomerants ning välisminister Urmas Paet.

1. 13:01 Maade oksjon

13:01 Aseesimees Keit Pentus

Esimeseks küsimuseks saab sõna kolleeg Toomas Varek. Palun!

13:01 Toomas Varek

Aitäh, proua juhataja! Lugupeetud keskkonnaminister! Praegune valitsus asendas maadevahetuse omandamismenetlusega, mistõttu peab riik maksma looduskaitsele kinnistu omandamisel maaomanikule õiglast hüvitist. Looduskaitseaduse muudatuste kohta on edastanud Riigikogule oma arvamuse ka õiguskantsler, kelle esialgse hinnangu kohaselt pole looduskaitseaduse muudatused kooskõlas põhiseaduses sätestatud omandit puudutava põhiõigusega ja õiguskindluse põhimõttega. Seaduse muutmisel tulnuks arvestada, et riigieelarves oleks piisavalt vahendeid maaomanikule hüvitise tasumiseks. Arvestuslikult on riigil kaitsealuste maade omandamiseks vaja 1,5 miljardit krooni. Kuivõrd on keskkonnaminister arvestanud, et riigivara müügist saadavad vahendid ei laeku planeeritud mahus, kuna enampakkumisel saab taotleda tasaarvestamist kaitstavat loodusobjekti sisaldava kinnisasjaga? Aitäh!

13:02 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Aitäh! Tõepoolest, mis puudutab maaoksjoneid ja nende kohustuste täitmist, mis Keskkonnaministeeriumile on riigieelarves pandud seoses tuluga, mis sellest riigivara müügist peaks tulema, siis meil on maaoksjonite toimumine ja tulemused pidevalt vaatluse all. Tuleb öelda, et mis puudutab 2200 kinnistut, enam kui 20 000 hektarit, mis meil oli kavas müüa sel aastal, siis hetkeseis on selline, et umbes 1350 kinnistut on oksjonitelt läbi käinud umbes 11 000 hektari ulatuses ja lähiajal toimuvad ka teised oksjonid. Selles mõttes läheb plaanipäraselt. Tõepoolest, nende asjaõiguslepingute

sõlmimine ja raha laekumine on üks riskikoht, kuna aega on vähe, siis kas jõuab selle eelarveaasta jooksul või ei jõua. Ka see eelisostuõiguse kasutamine omakorda selle seaduse alusel, mis kehtis nüüd veel mõni päev tagasi, oli tegelikult umbes kaks kuud. Nii et see kõik viitis aega. Alates eilsest on uus seadusmuudatus, mis puudutab riigivaraseadust, kehtima hakanud ja neid protseduurilisi tähtaegu on oluliselt lühendatud. Nii et selle tõttu protsess kiireneb. Tõepoolest, see müügiplaan on pingeline. Praegu oleme me ikkagi veel positiivselt meelestatud, et me suudame selle riigivara müügi plaani täita, kuigi, nagu ma ütlesin, riskikohti on siin palju ja ega ka turul olukord väga kerge ei ole.

13:02 Aseesimees Keit Pentus

Aitäh! Esimene täpsustav küsimus. Palun, kolleeg Toomas Varek!

13:03 Toomas Varek

Aitäh, proua juhataja! Lugupeetud keskkonnaminister! Maa-amet müüb riigile kuuluvaid kinnisasju avalikel kirjalikel enampakkumistel. Riigile kuuluva kinnisasja enampakkumise võitnud isik võib taotleda omandatava kinnisasja maksumuse tasaarvestamist temale kuuluva kaitstavat loodusobjekti sisaldava kinnisasja maksumusega. Kas teie hinnangul on enampakkumisel kaitstavat loodusobjekti sisaldava kinnisasjaga tasaarvestamisel tegemist maadevahetusega? Erinevus seisneb ju vaid selles, et eelmise regulatsiooni korral toimus vahetus maakonna piires.

13:04 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Mis puudutab seda looduskaitseliste objektidega maadega tasaarvestamise võimalust, mis on seaduses loodud riigivara maaoksjonitel, siis ütlen seda lihtsalt informatsiooniks, et praegu on 23 juhtumit sellised, kus soovitakse looduskaitseliste maaga tasaarvestada ja selle tõttu on see käima läinud. Selline seaduslik võimalus on loodud ja ma arvan, et seda protsessi kindlasti selle maadevahetuse protsessiga, mis meil mõni aasta tagasi siin toimus, päris võrrelda ei saa. Seda selletõttu, et selle objekti hind, mida riik müüb, kujuneb ikkagi avalikul oksjonil. Seal mingisuguseid kokkuleppehindu ei ole või kokkuleppelist hindamist, nii nagu see kunagi oli. Tegelikult kujuneb see hind oksjonil ja juhul, kui tasaarvestamise korras sellest looduskaitseliste maa väärtusest puudu jääb, peab see inimene, huviline või firma selle vahe korvama rahas. Loomulikult on see protsess selle tõttu ka mõistlikum, et nüüd saab omanik sellisel puhul soovitud kinnisvaraobjekti valida endale just sellises asukohas, kus ta seda soovib, ehk üle vabariigi. Tõepoolest, varem oli vahetuse puhul see piirang, et objekt pidi asuma seal lähikonnas. Seda üritati teha ja kui ei õnnestunud ja selgus, et see asetses tegelikult mujal, siis tulid pahandused. See praegune süsteem on kindlasti läbipaistvam ja demokraatlikum.

13:04 Aseesimees Keit Pentus

Teine täpsustav küsimus, palun, Toomas Varek!

13:06 Toomas Varek

Aitäh, proua juhataja! Hea keskkonnaminister! Kolmas küsimus. Enampakkumisel omandatava kinnisasja väärtuse ja kaitstavat loodusobjekti sisaldava kinnisasja väärtuse tasaarvestamise otsustab keskkonnaminister kolme kuu jooksul enampakkumise tulemuste kinnitamisest arvates. Millistel kaalutlustel võib keskkonnaminister loobuda tasaarvestamisest ja kas neid pretsedente on praegu?

13:06 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Täna selle küsimuse eest! Nagu ma ütlesin, see oli see nn vana olukord. Tulenevalt sellest seadusmuudatusest, mis on ka jõustuma hakanud, tähendab see seda, et need protsessid on kiiremad kui kolm kuud, need toimuvad tegelikult oluliselt kiiremini. Inimene, kes soovib looduskaitsealuse maaga tasaarvestada, peab sellest teatama viie päeva jooksul. See protsess on oluliselt kiirem, nii et seetõttu on ajakadu mõnevõrra lühem.

13:06 Aseesimees Keit Pentus

Aitäh! Ja nüüd neli kohapeal registreeritud küsimust selle teema kohta. Palun, kolleeg Arvo Sarapuu!

13:07 Arvo Sarapuu

Aitäh, lugupeetud Riigikogu aseesimees! Lugupeetud minister! Ma tuleksin veel kord selle loodetava miljardi juurde tagasi. See tähendab seda, et ühelt poolt ministeerium loodab miljardit teenida, aga teiselt poolt vaatame, mida arvavad erialaliidud ehk Eesti Erametsaliit. Erametsaliit arvab praegu seda, et jah, tõesti oleks nii, kui riik saaks hinna 47 000 krooni 1 hektari metsamaa kohta, aga nemad prognoosivad selleks hinnaks 30 000. Ehk kui riik müüks metsamaad sellise hinnaga, nagu erametsaomanikud võimalikuks peavad, laekuks riigile tulu miljardi krooni asemel 630 miljonit. Minu küsimus ongi seotud sellega, et kas riik ei ole järjekordselt liiga optimistlik. Mida te sellise eksperdiarvamuse kohta ütlete?

13:08 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Jah, tõepoolest, neid hinnanguid on olnud mitmeid. Tegelikult ka Maa-amet, kui ta oma müügiplaani kavandas just nimelt selle koguse ulatuses, üritas seda hinda planeerida. Tuleb öelda seda, et need nn metsamaatükid, mida müüakse, on väga erineva kvaliteediga. Kvaliteet kõigub väga oluliselt ja metsamaatükid on väga erineva metsa kvaliteediga. Keskmine hind, lõplik tõde selgub siis, kui meil on oksjonid läbi viidud. Maa-amet on kavandanud need keskmised hinnad tõepoolest suurusjärgus umbes 20 000 krooni hektari pealt. Aga nagu ma ütlesin, nende kinnistute peal on tõesti päris korralikku metsa, kuid samas on ka selliseid kinnistuid, mis on küll nime poolest metsamaa, aga metsaga on seal siinamaani väga vähe ühist. See ei tähenda, et seal tulevikus ei või korralik mets olla, kui omanik vähegi viitsib sellega tegelda.

13:08 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Helle Kalda, palun!

13:09 Helle Kalda

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud minister! Te küll seletasite vastuses Varekile, et uus metoodika on parem, kuid samal ajal on Keskkonnaministeerium märkinud, et kui riigile kuuluva kinnisasja enampakkumise võitnud isik ja keskkonnaminister ei saavuta kaitstavat loodusobjekti sisaldava kinnisasja väärtuses kokkulepet, on keskkonnaministril õigus keelduda kinnisasja väärtuse tasaarvestamisest. Minu küsimus ongi: kas enampakkumisel võitnud isikuid, kes soovivad tasaarvestust kaitstavat loodusobjekti sisaldava kinnisasja puhul, koheldakse ühtemoodi, kasutades üht metoodikat, või on see erinev? Kuidas see täpselt toimub? Millistel puhkudel te saate öelda: nüüd ma ei lepi teiega kokku?

13:10 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Täna! Võib-olla tõesti ma vastasin enne härra Vareki küsimusele natuke puudulikult, see lõpp jäi tegelikult rääkimata. Mis puudutab seda, kas minister nõustub või ei nõustu, siis see ei ole tegelikult ministri vaba suva ega sõltu tema meeleolust. Dokumendid, mille alusel selle hinna kujundamine käib, on tegelikult väga täpselt reglementeeritud ja Maa-amet toimib nende dokumentide järgi. Maa-amet arvutab pakutava hinna looduskaitse objektiga maa eest. See arvutatakse välja ja selline ta on, selles mõttes mingit kauplemist ei toimu ja minister ühes või teises suunas seda hinda kindlasti ei kujunda. Juhul kui inimesele, kes soovib seda protseduuri läbi viia ja tasaarvestada, see hind ei sobi, siis see tähendab sisuliselt seda, et tasaarvestamist ei toimu. Ta kas maksab kõik saajaprotsendiliselt rahas ära või loobub teadmise tõttu, et talle ei sobi see, ta ei saa seda maad kasutada tasaarvestamiseks, ja siis läheb selle oksjoni tulemuse realiseerimise õigus järgmisele pakkumisele.

13:10 Aseesimees Keit Pentus

Aitäh! Palun, kolleeg Toomas Trapido!

13:11 Toomas Trapido

Aitäh! Hea keskkonnaminister! Küsin teema jätkuks reformimata riigimaa saatuse kohta. Nimelt on praegu üle 200 000 hektari metsamaad, mida RMK soovib endale saada. Meie oleme välja käinud mõtte, et need 200 000 hektarit võiks müüa Eesti elanikest koosnevale metsaühistule või metsafondile. Kui me

võtame keskmiseks hinnaks kas või 20 000 krooni, siis saame kokku neli miljardit krooni, mis on päris suur raha riigieelarvesse. Seda metsa võiks tervikuna majandada hiljem RMK, kellel on selleks võimalused olemas. Mida te sellisest mõttest arvate?

13:12 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Aitäh! Me oleme seda küsimust ka arutanud ja sellel mõttel on jumet, seda oleks võimalik niimoodi korraldada. Küll aga, nagu te ütlesite, umbes 200 000 ha on see, millest me võime rääkida. Maa-amet ütleb, et müügikõlblikku maad jääb pärast seda, kui selle aasta plaan on täidetud, veel umbes 60 000 ha. Aga ka seda on siiski suhteliselt palju. Küsimus on selles, kes peaks seda initsiatiivi üles näitama või kes selle initsiatiiviga välja tuleks. Maa-ametil on praegu selge ülesanne ikkagi väga jõuliselt müüa ja maareform sellisel kujul ka lõpule viia. Kui selliseid mõtteid on, siis peaks olema ikkagi mingisugune initsiatiivrühm, kes sellise ettepanekuga riigi poole pöördub. Üks variantidest oli, et riik võiks selle ühingu osakuid kuidagi omandada. See plaan ei meeldi muidugi Rahandusministeeriumile sugugi, sest osakute omandamine sellisel kujul tasakaalarvestust positiivselt kuidagi ei mõjuta ja riigieelarvele tasakaalu mõttes tulu ei tule.

13:12 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Mart Jüssi, palun!

13:13 Mart Jüssi

Aitäh, hea istungi juhataja! Lugupeetud minister! Minu küsimus on maahinna kujunemise kohta oksjonil. Ma lähtusin praegu näiteks filosoofiliselt aluselt, et maal alghind puudub, sest seda ei ole kuidagi tehtud ega toodetud. Huvi maakasutuse vastu võib olla üsna mitmekesine, sest huvitatusest lähtuvalt võib ka olla huvi seda maad omandada erinevate hindadega. Kas teie hinnangul selline kirjalik oksjon tagab tegelikult kõige kõrgema hinna võorandatavale maale? Iga pakkuja saab teha ju tegelikult ainult ühe pakkumise ja samas on ka võimalus, et võrdsus ei ole päris tagatud nende pakkumiste käsitlemise juures. Kas te arvate, et see kirjalik pakkumine ühe pakkumisega tagab kõige kõrgema hinna?

13:14 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Ma tänan selle küsimuse eest! See, et Maa-amet praegusel hetkel korraldab neid kirjalikke enampakkumisi, tuleneb sellest, et lihtsalt elukogemused on sellised. Tõepoolest, Maa-amet on ka varasematel aastatel korraldanud suulisi enampakkumisi. See alguses käivitus edukalt, pärast oli praktika selline, et huvilised kogunesid enne saali tulemist kusagil koridoris või ukse taga ja leppisid omavahel kokku, kes pakkumise teeb. Pakkumine tehti alghinnaga ja nii see oksjon siis ka tegelikult läks. Kirjalik pakkumine tähendab seda, et kellegagi kooskõlastada on väga raske ning kirjalikke pakkumisi saavad esitada just need, kes seda soovivad. Puudus on see, et nad saavad teha ühe pakkumise, aga vähemasti on see pakkumine aus ja tegelikult ikkagi oksjon toimub ning väga paljudel puhkudel müüakse maad kõrgema hinnaga kui alghind ja isegi mitu korda kõrgema hinnaga. Nii et praegu on Maa-ameti praktiline kogemus see, et kirjalik pakkumine on kõige mõistlikum. Kui me räägime elektroonilisest pakkumise viisist, mille poole Maa-amet kindlasti püüdleb, siis siin oli vahepeal ka väike skandaal sellega seoses. Kindlasti oleks selle pakkumismeetodi positiivne külg see, et kui see pakkumine on avatud, siis on internetis võimalik näha, millises summas on pakkumisi tehtud, kuid loomulikult mitte seda, kes on pakkumise teinud, ja on võimalik sellest üle pakkuda, mis tähendab, et tekib ülepakkumise võimalus ilma selleta, et kellelgi oleks võimalik kellegagi midagi kokku leppida. See on tulevik, mille poole me tegelikult püüdleme.

13:14 Aseesimees Keit Pentus

Täna! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

2. 13:16 Nabala maardla varudest

13:16 Aseesimees Keit Pentus

Järgmine küsimus. Kolleeg Valdur Lahtvee, küsimus keskkonnaminister Jaanus Tamkivile, palun!

13:16 Valdur Lahtvee

Aitäh! Hea minister! Nabala maardlas on esitatud päris mitmele alale kaevandamisloa taotlused ja seal on algatatud keskkonnamõju hindamised. On esitatud päris palju taotlusi, kokku seitsmele võimalikule kaevandamisalale, bioloogiliste uuringute tegemiseks. Praegu on need keskkonnamõju hindamised läinud kaevanduslubade taotlemise menetlemise käigus käima üksikult iga tüki kaupa. Me teame, et kaevandada tahetakse altpoolt põhjavee pinda ja sellesama Nabala maardlaga külgnevad karstialad, sealhulgas ka väärtuslikud looduskaitsealad, mis on riigi poolt kaitse alla võetud ja mida Nabala maardla kasutuselevõtt võib kindlasti mõjutada. Kas te ei pea mõistlikuks, et Keskkonnaministeerium algatab protsessi kogu alal sellise kumulatiivse mõju hindamiseks, teades, et iga üksiku keskkonnamõju hindamise tulemus ei pruugi anda informatsiooni kumulatiivse mõju kohta?

13:16 Aseesimees Keit Pentus

Härra Lahtvee! Teie küsimuseks ettenähtud aeg on läbi.

13:17 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Jah, tõepoolest, me oleme seda ministeeriumis arutanud, kuid tuleb öelda, et hetkel on olukord Nabalaga üldiselt ju niigi keeruline. Kui nüüd riik võtaks keskkonnamõjude hindamise ühtse tervikuna enda teha, siis oleks see teiselt poolt ka sõnum, et riik ikka väga selgelt kavandab seal kaevandamist. Tänaise päeva seisuga ei ole sugugi veel selge, kas seal kaevandamist tuleb või ei tule, kuna tegelikult ei suuda kaevandajad siimaani pakkuda tehnoloogiat, mis tagaks, et ei juhtuks seda, mida seal kõige rohkem kardetakse, nimelt põhjavee alanemist väga suures piirkonnas ja kõike, mis sellega kaasneb. Ütlen vastuseks seda, et praegune süsteem on ikkagi üles ehitatud niimoodi, et ettevõtted tõepoolest neid keskkonnamõjude hinnanguid tellivad ja nendega tegelevad, aga iga järgmine keskkonnamõju hinnang peab tegelikult arvestama seda, mis selleks hetkeks on toimunud, ehk eelmiste keskkonnamõjude hinnangutega ja sellega, et suure tõenäosusega võib juhtuda, et ka kõrvalolev projekt realiseerub. Nii et see ei ole päris niimoodi, et kui tuleb uus keskkonnamõju hinnang seal kõrval näiteks, siis see tuleb täiesti tühjale kohale ega pea selle kõrvaloleva mõjuga arvestama. Seda väga selgelt ka kontrollitakse ja vaadatakse. Piltlikult tähendab see seda, et kõige viimane, kes teeb seal keskkonnamõjude hinnangu, peaks sisuliselt nagu pildi kokku tõmbama, et ka kõik eelnevad keskkonnamõjude hinnangud ja kõik tagajärjed, mis tulenevad sellest tegevusest seal, oleksid arvesse võetud. Nii on see süsteem praegu üles ehitatud.

13:18 Aseesimees Keit Pentus

Valdur Lahtvee, esimene täpsustav küsimus, palun!

13:19 Valdur Lahtvee

Aitäh! Nabala maardla kohta infot hankides sain Ametlikest Teadaannetest teada, et 25. augustil on Keskkonnaministeerium välja andnud geoloogilise uuringu loa. Edasi vaadates sain Ametlikest Teadaannetest teada, et ajavahemikus 22. juuni 2009 kuni 20. oktoober 2009 on Keskkonnaamet ja Keskkonnaministeerium menetlusse võtnud 26 geoloogilise uuringu loa taotlust. Riigikogu tegi valitsusele 18. juunil ettepaneku peatada geoloogiliste uuringute uute lubade taotluste vastuvõtmine lubjakivi-, kruusa-, liiva- ja savimaardlate kasutuselevõtuks. Küsimus on, et miks teie haldusalas olev asutus rikub seda otsust, mis jõustus 19. juunil 2009.

13:20 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Aitäh, härra Lahtvee! Ma ikkagi ütlen täpsustavalt, et selles Riigikogu otsuses oli juttu menetlemise peatamisest, mitte keelust neid taotlusi vastu võtta. Selles mõttes on siin erinevad arusaamad. Seda, kui ettevõtte esitab ühe või teise taotluse, me ju keelata ei saa. Kas me siis saadame ukse pealt tagasi ja ütleme, et taotluse vastuvõtmine on keelatud? Küll me selle taotluse ikka vastu võtame. Küsimus on selles, mis nendest asjadest edasi saab ja kas neid menetletakse või ei menetleta. See oli Riigikogu otsuse seisukoht, et peatada nende menetlemine.

13:20 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Valdur Lahtvee, teine täpsustav küsimus, palun!

13:21 Valdur Lahtvee

Ametlikes Teadaannetes on "Geoloogilise uuringu loa taotlemisteate" lõpuosas öeldud, et taotlus on võetud menetlusse, asjast huvitatud isik saab loa taotlemisega tutvuda Keskkonnaministeeriumi keskkonnakorralduse ja -tehnoloogia osakonnas ning huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav geoloogilise uuringu luba puudutada, on kahe nädala jooksul arvates kuulutuse ilmunisest õigus esitada Keskkonnaministeeriumile taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. See on täismenetlusprotsess, mis nende otsustega on käima pandud ja mis täna käib. See väide, et loa menetlusse võtmisega menetlusprotsess ei alga, on minu arvates väär. Kas te nõustute minu seisukohaga?

13:21 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Ja tõepoolest, me võib-olla selle sõnastuse täpsuse juriidika üle läheme siin vaidlema. Mina oma eelmises vastuses ütlesin nagu sisulise poole pealt, et need load on vastu võetud. See, et neid lubasid Keskkonnaministeeriumis väga hoogsalt menetletakse, ei ole tõsi. Kui see avalduse tekst tõepoolest selline on ja kui see seal niimoodi must valgel kirjas on, siis ma ei hakka loomulikult sellele siin vastu vaidlema. Aga nii, nagu ma ütlesin, tulenevalt Riigikogu otsusest on need load küll vastu võetud, aga menetlemist kui sellist nende uute lubade puhul seal ei toimu.

13:21 Aseesimees Keit Pentus

Täna! Nüüd neli kohapeal registreeritud küsimust selle teema raames. Kolleeg Maret Merisaar, palun!

13:22 Maret Merisaar

Suur tänu! Sel nädalal korraldab Keskkonnaministeerium Eestis mitmel pool veemajanduskavade arutelusid. Aga kui suur on veemajanduskava roll või mõjujõud näiteks selliste maardlate, mis asuvad põhjaveekihi all, passiivseks kuulutamisel või üldse kaevanduslubade väljaandmisel? Kas need soovitused on ka olulised?

13:22 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Ma täna! Võib-olla peaks seda küsimust natuke täpsustama?

13:22 Aseesimees Keit Pentus

Palun mikrofon kolleeg Maret Merisaarele täpsustamiseks!

13:23 Maret Merisaar

Arvata võib, et veemajanduskava ei soovita põhjaveealustes kihtides asuvate maardlate kasutuselevõtmist. Aga kui Keskkonnaministeeriumis on erinevad dokumendid, kui suur on siis ühe veemajanduskava mõjujõud või roll võrreldes mingite teiste dokumentidega?

13:23 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Ma täna selle küsimuse eest! See roll on kindlasti olemas. Päris otsese seose kohta võrreldes teiste dokumentidega on mul siin raske midagi öelda. Küll aga, nagu ma ütlesin, on veemajanduskava kohalikus piirkonnas väga oluline dokument ja kõiki tegevusi, mida seal teostatakse ja mis võivad mõjutada selle veemajanduskava täitmist, kindlasti kaalutakse lähtuvalt sellest kavast. Nii et selles mõttes on tegemist olulise dokumendiga.

13:23 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Toomas Trapido, palun!

13:24 Toomas Trapido

Aitäh! Nabala maardla kasutuselevõttu põhjendavad huvitatud ettevõtted sellega, et muudest kohtadest hakkab ehituskultuur otsa lõppema. Samas me teame, et Nabala on väga tundlik ala,

seetõttu on ka väga palju diskussioone ja vastuseisu. Minule teada olevalt müüb kas siis Eesti Põlevkivi või sellega seotud ettevõtte praegu seda aherainekillustikku lausa Lätti. Minu küsimus ongi sellega seoses, et kui Lätis on kasulik seda aherainekillustikku kasutada, siis peaks olema täiesti mõistlik teha seda ka Eestis. Äkki kuulutada Nabala varud hoopis passiivseteks?

13:25 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Tõepoolest, see on tore, et Eesti Energial on aheraine jahvatamine killustikuks ja selle müük tegelikult käima läinud. Ja kui seda õnnestub ka Lätti müüa, siis on see muidugi väga tore. Nabalast räägitakse sellepärast, et seal on palju keskkonnaprobleeme. Nii nagu ma ütlesin, ei tule seal mingit kaevandamist enne, kui on välja pakutud tehnoloogia, millega on tagatud, et seal ei teki suuri keskkonnakahjusid. Aga Nabala on ettevõtete jaoks nii ihaldusväärne just nimelt sellepärast, et seal on tegemist kõrgemargilise killustikuga ja teatavasti seda killustikku, mida on võimalik saada aherainest, ei kõlba sugugi igal pool ehitusel kasutada. Ettevõtetel ja ehitajatel on ju ikkagi isu kõrgemargilise killustiku järele ning selle tõttu see surve seal tegelikult ongi. Me ei saa panna päris võrdusmärki aherainest jahvatatud killustiku ja paekivikarjäärist kaevandatud killustiku vahel, eriti veel kui see on kõrgemargiline. Need on ehitustehnilises mõttes natuke erinevad asjad.

13:25 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Rein Ratas, palun!

13:26 Rein Ratas

Täna, juhataja! Austatud keskkonnaminister! Ma jätkan eelmist küsimust, küsides natuke radikaalsemalt. Kas võiks olla mõeldav Nabala maardla kui ülimalt väärtusliku ja keerulise hüdrogeoloogilise süsteemiga ala väljaarvamine üldse maardlate registrist, kompenseerides arendajate poolt õiguslikel alustel läbiviidu ja tehtud kulutused? Ja rahu oleks majas. Olen rääkinud.

13:26 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Jah, härra Ratas, see plaan sellises teoreetilises mõttes oleks väga lihtne ja selge. Kas ta paraku niisama lihtne on, see on muidugi iseküsimus. Nabala ja paekivi, mis on maavarana ja tegelikult väga väärtusliku maavarana arvele võetud, väljaarvamine varude registrist ei saa olla, nii nagu ma enne juba ütlesin, ühe või teise ministri meelevaldne tegevus või ühe või teise institutsiooni meelevaldne tegevus. See mängumaa on seadustega paika pandud, et riigi huvid oleksid tagatud, ja see, kas me otsustame ühe või teise varu nimekirjast üldse välja arvata, selle protseduuri korraldamine iseenesest sellisel kujul, et keegi ei osutu pärast vastutavaks selle eest ja kedagi ei hakata selle pärast süüdistama, on üldiselt väga keeruline. Kui riigil on see varu olemas, siis on ta igal juhul selles varude nimekirjas ja seda sealt sellisel kujul välja arvata – ma ei taha öelda, et see ei ole praktiliselt võimalik, aga see ei ole sugugi nii lihtne

13:26 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Tõnis Kõiv, palun!

13:26 Tõnis Kõiv

Aitäh, proua juhataja! Lugupeetud minister! Mul on suhteliselt lihtne küsimus: kas Keskkonnaministeerium annab loa Nabala maardla avamiseks, seal kaevandamise alustamiseks juhul, kui sellega kaasneb Tuhala nõiakaevu kuivaksjäämine ja selle piirkonna põhjavee oluline alanemine?

13:26 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Tõepoolest, nii nagu ma ennegi siin ütlesin, Keskkonnaministeerium sellisel kujul neid lubasid kindlasti välja ei anna. See on meil ministeeriumis väga selge seisukoht olnud. Kaevandusloani ei jõua mitte keegi enne, kui ei ole välja pakutud selline kaevandamistehnoloogia, mis tagab selle, et seal ei teki keskkonnakahjusid. Seal käivad arendused üsna mitmes suunas ja kaevandajad üritavad neid tehnoloogiaid leida. On välja pakutud üks variant, et ümber selle karjääri, ühe või teise karjääri ehitada veekindel sein, mis tagaks selle, et karjäär ise jääb kuivaks ja kaugemale see mõju ei ulatu. Eesti

Keskkonnainvesteeringute Keskusest on rahastatud ühte uuringuprojekti, kus üritatakse leida tehnoloogiat, et kaevandamine oleks võimalik veetasapinna alt. Ainult sel juhul, kui need uuringud, tehnoloogiaarendused annavad tulemusi, võib kõne alla tulla, et seal kaevandus avatakse.

13:26 Aseesimees Keit Pentus

Aitäh, lugupeetud keskkonnaminister! Lõpetan selle küsimuse käsitlemise.

3. 13:29 Äripäeva teade kuriteokahtlusest

13:28 Aseesimees Keit Pentus

Järgmiseks saab sõna kolleeg Kalle Laanet – küsimus siseminister Marko Pomerantsile. Palun!

13:30 Kalle Laanet

Aitäh, austatud juhataja! Head ministrid ja austatud siseminister! Viimastel päevadel on erinevad meediaväljaanded kajastanud oma artiklites erinevaid kahtlustusi. Äripäev suisa kirjutab oma 26. oktoobri juhtkirjas, et Äripäev teatas kuriteokahtlusest. Kas te nimetaksite kriminaalmenetluse alustamise ajendid ja samamoodi väärteomenetluse alustamise alused.

13:30 Siseminister Marko Pomerants

Aitüma küsimuse eest! Otsuse, kas selles kaasuses, kui seda võib nii nimetada, on põhjust kriminaalmenetlust alustada, teeb prokurör. Ja kui selleks on põhjust, siis teeb ta seda lähipäevil. Mul ei ole siin muud lisada.

13:31 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Kalle Laanet, esimene täpsustav küsimus.

13:31 Kalle Laanet

Aitäh! Mis te arvate, härra siseminister, kas nende võimalike kahtlustuste hajutamiseks oleks tark läbi viia menetlus, olgu siis väärteomenetlus või kriminaalmenetlus, et politsei koguks vajalikud tõendid ja kujundaks seisukoha ja asi oleks klaar?

13:31 Siseminister Marko Pomerants

Aitüma! Minule teada olevalt – olen lihtsalt pöördunud algallikate poole – on nad igati valmis igasuguste kahtlustuste hajutamiseks prokuratuuriga koostööd tegema ja sealt peakski tõde selguma. Lihtsalt selle pärast, et kusagil on üleval mingi arvamus, prokuratuur minu arvates ühelgi juhul mingisugust asja ei algata, ta peab ikkagi veenduma selle algatamise otstarbekuses.

13:31 Aseesimees Keit Pentus

Kalle Laanet, teine täpsustav küsimus, palun!

13:32 Kalle Laanet

Aitäh! Mis te arvate, härra siseminister, kas erakonna liikmele tehtud annetust juriidilise isiku poolt võib tõlgendada erakonnale tehtava annetuseks?

13:32 Siseminister Marko Pomerants

Kas erakonna liikmele tehtud annetust võib lugeda erakonnale tehtud annetuseks? Üksikisik võib ju toetada erakonna liikmeid nende kampaanias. Küll aga teame, et seadusest tulenevalt ei või seda teha ettevõtted kui sellised.

13:32 Aseesimees Keit Pentus

Selle teema raames on nüüd kuus kohapeal registreeritud küsimust. Palun, Raivo Järvi!

13:32 Raivo Järvi

Suur tänu, hea juhataja! Selle teema piires on minu küsimus selles mõttes, et ka siin on see ajendatud n-ö kuriteokahtlusest, ehkki pisut teises võtmes. Hiljuti olid valimised ja ma mäletan, et mul tõusid lausa juuksed püsti, kui eelmiste valimiste aegu kuulsin, kuidas Ida-Virumaal inimesi suisa jõu ja ähvardustega sunniti hääletama teatud erakonna poolt. Täpselt samasugusest kaasusest kuulsin ma inimeste käest näiteks Nõmme turul, selle piirkonnas jne. Siit minu küsimus: kas siseministrini on jõudnud signaalid säärastest kuriteokahtlustest seoses äsja olnud valimistega?

13:33 Siseminister Marko Pomerants

Aitüma küsimuse eest! Mul ei ole hetkel peas seda täpset arvu, kui palju on algatatud kriminaalasju seoses värskelt möödunud valimistega, aga ma arvan, et paari nädala lõikes on meil ülevaade olemas. Meediast olete te kuulnud, et tegelikult on ka need kriminaalasjad kui sellised olemas. Kas konkreetsed avaldused puudutavad ka Nõmme turuga seonduvat, seda ma peast ei tea, ei mäleta. Ida-Virumaal on neid asju, kui ma õigesti mäletan, erinevatel asjaoludel algatatud vist kaheksa.

13:33 Aseesimees Keit Pentus

Lembit Kaljuvee, palun!

13:34 Lembit Kaljuvee

Aitäh! Hea minister! Kas sul on olnud sel teemal ametlikult või eraviisiliselt juttu meie peaministri härra Andrus Ansipiga või siis asjaosaliste rahvasaadikutega?

13:34 Siseminister Marko Pomerants

Aitüma! Kas peame silmas küsimuse ajendiks olnud rahvasaadikuid? Nii. Andrus Ansipiga ei ole olnud vastavat vestlust. Nagu ma ütlesin, algallikatega olen suhelnud.

13:34 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Jaan Kundla, palun!

13:34 Jaan Kundla

Aitäh, austatud juhataja! Lugupeetud siseminister! Teadaolevatel andmetel on Eestis veel isikuid, kes omal ajal said kohustuse riigist lahkuda, kuid pole seda kohustust praeguseni täitnud, ja meedia kaudu on teatavaks saanud, et üks selline isik sai Strasbourgi Euroopa Inimõiguste Kohtust õiguse jääda siia alaliselt. Siit küsimus: miks teda ei saadetud välja juba aastaid tagasi ja kas selliseid isikuid on rohkem ning milles on asja tuum, et neid ei ole välja saadetud ja kas neid ei saagi välja saata? Kas siin pole ka tegemist isegi kuriteokahtlusega?

13:35 Siseminister Marko Pomerants

Aitüma! Ma ei tea, kas Äripäevas on sellest kuriteokahtlusest midagi kirjutatud või mitte. Aga see kohtuotsus ei ole taganud inimesele õigust tingimata meie riiki jääda. Mis puudutab väljasaatmist üldse, siis tegemist on normaalse protsessiga. Inimesed, kellel puudub vastav õiguslik alus, saadetakse varem või hiljem meie riigist välja.

13:35 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Arvo Sarapuu, palun!

13:36 Arvo Sarapuu

Aitäh, lugupeetud Riigikogu aseesimees! Hea minister! Muidu te olete väga kena ja hea vastaja ning räägite hästi palju. Aga ma vaatan, et täna olete te hästi kidakeelne. Et teid natuke aidata selles kidakeelsuses, soovitaksin võtta ette Aivar Hundimäe artikli. Mul on see praegu ees, kus ta väidab, et uurimise alustamiseks on infot piisavalt. Ta ütleb ka hästi huvitavalt, et kuna osa Eesti meediast on Reformierakonna võimaliku varjatud rahastamise teema kajastamisel käitunud kui erakonna pressiteenistus, siis ta teeb lühikese kokkuvõtte. Minu küsimuse tuum on seotud selle lõpuga, millest tuleb ka veel välja, et asjast peaks huvituma lausa maksuamet. Kuidas teie kui valitsuse liige üldse

vaatate asjadele, kui hoidutakse maksudest ja vaadatakse nendest kõrvale? Kas ei oleks aeg seda teemat siiski päris tõsiselt lahata?

13:36 Siseminister Marko Pomerants

Aitäh küsimuse eest! Teatavasti on küsijal võimalus üks minut küsida ja vastajal kaks minutit vastata – ei taha teie aega kuritarvitada. Mis puutub konkreetsesse loosse, et kas on põhjust või kahtlust, siis ma juba vastasin teie kolleegile Kalle Laanetile: prokuratuur vaatab asjale otsa, kui on põhjust ja kahtlust, siis alustab menetlust, kui ei ole, siis seda ei juhtu.

13:37 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Kalvi Kõva, palun!

13:37 Kalvi Kõva

Aitüma, hea eesistuja! Hea minister! Küsin niipidi, et kuna me teame, et see kaasus on seotud meie tublide kolleegidega ja siin Riigikogus ka väga mõjukatel kohtadel olevate inimestega, siis, sõltumata sellest, kas prokuratuur teeb nii- või naapidise otsuse, kuidas vaatavad sellele teie arvates meie partnerid piiri tagant, teised riigid, missuguse signaali võib see neile anda?

13:37 Siseminister Marko Pomerants

Aitüma! Alati me muretseme selle pärast, kuidas me välja paistame. Aga ma arvan, et kõigepealt ongi tegemist siin täna maineprobleemiga ja mis sellega peale hakata nende rahvasaadikute puhul. Lõpuks võib tõde selguda nende inimeste kasuks ja võib-olla nii lähebki, aga lihtsalt maineküsimus on põhiline. Ma ei laseks ennast võib-olla väga segada sellest, kas – ja me alati arvame seda – sellel on väga suur mõju väljapoole. Ma arvan, et seda mõju ei ole. Mis puudutab n-ö vihjatud või varjatud küsimust selle kohta, et tegemist on parlamendi kapo komisjoni esimehega, siis ma arvan, et tegemist on pühendunud inimesega selles rollis ja nende inimeste, kes meil komisjone juhivad, sellele kohale saamise lugu teate te kõik. Parlamendi vastavate komisjonide liikmed võtavad selles suhtes vastu otsuseid.

13:37 Aseesimees Keit Pentus

Palun, kolleeg Mart Jüssi!

13:38 Mart Jüssi

Aitäh! Hea siseminister! Ma väidan, et minu küsimus jääb selle teema raamidesse ehk siis võtame ajakirjanduses laiemalt ilmunud materjalid julgeolekuohust. Kaasus on see, et meremuuseumi laev nägi Suure väina põhjas miini. Seda vaatlust kajastas Saaremaa leht ja väidetavalt selle meediakajastuse alusel algatati ohu kõrvaldamine ehk demineerimisprotsess, mis päädis sellega, et Väinamere loodushoiualal õhiti viis väga võimast lõhkekeha, et kõrvaldada väidetav oht inimeste toimetamistele. Kuidas te seda algatust kommenteerite ja seda demineerimisprotsessi loodushoiu mõttes täna näete?

13:39 Siseminister Marko Pomerants

Aitüma! Inimese elu on muidugi tähtis. Aga jällegi saan aru, et teema võib olla hoopis teises kontekstis täna väga aktuaalne. Kui me joriseme selle üle – ei ole küll hea sõna – või esitame protesti, et seoses Nord Streami gaasijuhtmega peaks väga tõsiselt suhtuma miinide lõhkamisse Soome lahe põhjapoolses servas, kas me siis ei peaks samamoodi suhtuma miinide lõhkamisse ka mainitud juhul? Ma arvan, et põhimõtteliselt, kui väga üldistada, võiks see olla õige, aga tuleme nüüd olukorra juurde, miks me esitame pretensioone Nord Streami kontekstis? Meil on teada andmed, et Kymijoest on lähtunud aastakümneid vastavad ained, mida me kutsume dioksiinideks ja mille liikuma hakkamise suhtes me oleme murelikud. Meie enda Väinamere kohta meil sellist informatsiooni õnneks ei ole ja seetõttu ma arvan, et need ei ole samalaadselt käsitletavad teemad.

13:40 Aseesimees Keit Pentus

Aitäh! Enne selle teema lõpetamist annan sõna viimaseks kohapeal registreeritud küsimuseks kolleeg Ain Seppikule. Palun!

13:41 Ain Seppik

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud minister! Ma tuleksin nende miinide juurest nüüd poliitiliste miinide juurde tagasi ja küsiksin siiski selle Äripäeva asja kohta. Meie kahe lugupeetud kolleegi kohta on meedias esitatud tõsiseid kahtlusi ja ma küsiksin teie käest veel kord üle, kas neid kahtlusi peaks kontrollima kriminaalmenetluse raames või mitte? Kohtupraktika kristlike demokraatidega on meil ju praegu juba olemas. Nemad said tükk maad väiksemate asjade eest 300 000 krooni trahvi. Milline on teie poliitiline seisukoht?

13:41 Siseminister Marko Pomerants

Aitüma! Ma arvan, et prokuratuur võtab asja algatamise või algatamata jätmise suhtes kõik asjaolud arvesse ja teeb õige otsuse.

13:41 Aseesimees Keit Pentus

Täna! Lõpetan selle teema käsitlemise.

4. 13:42 Välisministeeriumi 2010. aasta eelarvest

13:42 Aseesimees Keit Pentus

Järgmine on kolleeg Enn Eesmaa küsimus välisminister Urmas Paetile. Palun!

13:42 Enn Eesmaa

Suur aitäh! Austatud minister! Minu küsimus ei ole noriv, küll aga murelik, sest kõik see, mis puudutab riigieelarvet, on meil oluline, eriti kui seda eelarvet tuleb koostada kitsastes tingimustes. Mu küsimus on välispoliitikas ja välissuhtlemises Eesti riigi usaldusväärsuse tagamise ja suurendamise aspektist. Selle tegevusvaldkonna viiest meetmest väheneb koguni kolme rahastamine, kaasa arvatud Eesti mõjukuse ja maine, konsulaarteenuste ja -abi ning demokraatlike väärtuste ja arengu edendamiseks eraldatavad summad. Euro poole me pürgime ju muu hulgas Eesti usaldusväärsuse ja maine rohkendamise eesmärgil. Hea minister! Kui suuresti kavandatavad eelarvekärped selle õige eesmärgini jõudmist takistavad, ükskõik kas mõõdame kahjumit kroonides või eurodes?

13:43 Välisminister Urmas Paet

Selge on see, et majanduslangus ei ole jätnud puudutamata Eestis ilmselt kedagi, sealhulgas kindlasti ka mitte ühtegi riigiametit ja Välisministeerium ei ole selles suhtes erand. Kui vaadata selle aasta eelarvet pärast kärpeid ja samuti järgmise aasta eelarve eelnõu, siis ma olen siiski kindel, et kõik põhifunktsioonid saavad vajalikul määral kaetud. Nii et, ütleme, mingisugust olulist tagasilööki praeguses mahus ei peaks eelarve vähendamine endaga kaasa tooma.

13:43 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Enn Eesmaa, esimene täpsustav küsimus, palun!

13:43 Enn Eesmaa

Suur aitäh! Kui ülesanne on raske, siis on alati hea nõu kallis. Millistes valdkondades sa näed, et see nõu on juba praegu ministeeriumis olemas, et jätkata liikumist, kuigi vähemas mahus?

13:44 Välisminister Urmas Paet

Kõikides olulistes välispoliitilistes valdkondades, nagu ma nimetasin, me ikkagi soovime oma tegevust jätkata, nii nagu see on varasemalt kavandatud – küll arengukavades, küll varem siinsamas Riigikogu ees aastaettekandes väljaöeldus. Välisministeeriumi eelarves on üks koht, mis on ka sellise rahvusvahelise soovitusel või numbritega mõõdetav. See puudutab arengukoostööd. See on valdkond, kus nii meil kui paraku paljudel teistel riikidel on raskusi nende soovituslike eesmärkide täitmisega, mis uutel Euroopa Liidu liikmesriikidel pidanuksid olema – aastaks 2011 näiteks 0,17% rahvuslikust koguproduktist. Me oleme praegu tasemel 0,1%. See on ilmselt üks valdkond, kus me soovituslikku eesmärki täita ei suuda. Paraku on see olukord samasugune ka paljudel teistel riikidel. Selleks, et me

näiteks aastaks 2011 selle soovitusliku eesmärgi suudaksime täita, oleks vaja arengukoostöösse juurde panna 146 miljonit krooni, mis, mulle näib, on hetkel ebareaalne.

13:44 Aseesimees Keit Pentus

Aitäh! Nüüd kohapeal registreeritud küsimused. Palun, kolleeg Ivi Eenmaa!

13:45 Ivi Eenmaa

Ma tänan, proua eesistuja! Austatud minister! Teatavasti käivad praegu ÜRO-s läbirääkimised liikmesriikide liikmemaksude suurendamise küsimuses, mis Eesti jaoks sisuliselt tähendab, et need võivad suurened topelt. Ja edaspidi puudutab see ka kõiki teisi rahvusvahelisi organisatsioone. Minu küsimus: kas seda on arvestatud ka 2010. aasta eelarves, Välisministeeriumi eelarves?

13:46 Välisminister Urmas Paet

Lühike vastus on: jah, me oleme seda arvestanud. Tõepoolest, rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemakse vaadatakse regulaarselt üle ja suures osas põhinevad need paraku mõne aasta tagustel majandusandmetel. Hetkel me oleme jõudnud oma rahvusvaheliste liikmemaksude arvestuses sellesse ajapunkti, kus neid arvestatakse tulenevalt meie majanduse kasvust, mis oli näiteks aastal 2007 ja vähem ka aastal 2008. Seetõttu on tõepoolest järgmisel aastal, võrreldes selle aastaga, ette näha olulist rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksude kasvu tulenevalt nende regulaarsest ümberarvutamisest sellise ajalise lõtkuga. Nii et hetkel arvestatakse meie makseid meie majanduskeskkonna ja nende muutuste järgi, mis olid meil siin headel aegadel, näiteks aastal 2007. Seetõttu seesama ÜRO liikmemaks, mis sel aastal oli meile 5,5 miljonit krooni, on järgmisel aastal 13,86 miljonit krooni. See puudutab ka teisi rahvusvahelisi organisatsioone, kus sellised muutused toimuvad. Nii et *summa summarum* oleme me järgmiseks aastaks kavandanud rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksudeks 27 miljonit krooni rohkem, võrreldes selle aastaga.

13:46 Aseesimees Keit Pentus

Mark Soosaar, palun!

13:47 Mark Soosaar

Lugupeetud juhataja! Austatud minister! Mis meil väikesel rahval muud on kui oma kultuur ja kultuuri abil ennast maailmas tuntuks teha ja oma kultuuri kaudu ka teiste rahvastega suhelda. Ma näen, et sa juba muigad, sest siin saalis oleme sellest palju kordi rääkinud, kui vaevaliselt läheb meie kultuuriatašeede töölevõtmine. Aga õnneks on neid ikkagi terve trobikond juba ametis, küll Londonis, Pariisis ja Moskvas ja võib-olla veel mujalgi, kõik ei tule meeldegi. Kuidas nendega nüüd lood on, kas rasketel aegadel on võimalik seda protsessi jätkata, kultuuriatašeede hulka veel suurendada ja nendele suuremat tuge pakkuda või peame ka siin kahjuks koomale tõmbama?

13:48 Välisminister Urmas Paet

Kultuuriatašeede lähetamine on muidugi otseselt Kultuuriministeeriumi pädevus. Kahjuks tõepoolest need keerulised ajad meie majanduses ja riigieelarves on toonud kaasa selle, et neid kavu, mis olid selleks aastaks kultuuriatašeede täiendava lähetamise kohta, ei õnnestunud Kultuuriministeeriumil täita. Oli plaan sel aastal näiteks Riiga kultuuriatašee saata ja ka veel teistesse kohtadesse. Hetkel on see pidurdunud, kuigi Kultuuriministeeriumiga suheldes on minul küll kindlus, et nad saavad väga hästi aru sellest, kui oluline tegelikult on kultuuriesindajate roll. Ja niipea kui eelarvelised võimalused taas tekivad, see programm kindlasti jätkub. Aga mul on hea meel täna, kasutades seda võimalust siin, meid kõiki ja võib-olla Mark Soosaart veel erilisel õnnitleda selle puhul, et Eesti on üleeile õhtust UNESCO maailmapärandi komitee liige. Arvestades seda, kui tõhusalt on Eesti viimastel aastatel taotlenud meie kultuuripärandi heade näidete kandmist UNESCO maailmapärandi nimekirja, nii vaimsesse kui füüsilisse, on see, et nüüd oleme ka meie selles kogus esindatud, kindlasti väga positiivne sõnum.

13:48 Aseesimees Keit Pentus

Kolleeg Toivo Tootsen, palun!

13:49 Toivo Tootsen

Aitäh, proua juhataja! Lugupeetud minister! Me oleme siin korduvalt rääkinud sellest, et võib-olla isegi tähtsam kui meie kaitseväelaste saatmine missioonidele, võib-olla samaväärselt tähtis on toetada nende riikide ülesehitamist. Afganistani oleme me sel aastal väga jõuliselt panustanud oma kaitseväelastega. Järgmisel aastal, mulle tundub, vastavalt sellele eelnõule, mis sisse tuli, jätkame väga tugevalt sinna oma kaitseväelaste missioonile saatmist. Küsimus ongi: kui kaugele on jõudnud see, et me sinna ka tsiviilprojektidesse raha panustame? Ma usun, et kohalike elanike seas tekitab palju suuremat sümpaatiat kui meie patrull tänaval, see, kui sinna külasse ehitatakse näiteks kaev või kool või haigla. Kui suured on need summad, mis lähevad tsiviilprogrammidele teie kaudu?

13:50 Välisminister Urmas Paet

Loomulikult on ka meie panustamine Afganistani sõna otseses mõttes ülesehitamisse ja tsiviilvaldkonda väga oluline. Afganistan on üks neljast meie arengu- ja humanitaarkoostöö sihtriigist. Samas, Afganistanile eraldatakse partnerriikide poolt päris suuri summasid ja on eraldatud viimastel aastatel, nii et seetõttu on meil eriti oluline olnud leida see õige nišš, kus meie võib-olla rahalises mahus mitte kõige suurema summa panustamine annaks võimalikult suure lisaväärtuse. Ja seetõttu tegime me paar aastat tagasi selle valiku, et meie peamine sihtteema on tervishoid ja tervishoid sealsamas Helmandi provintsis, kus on ka suurem osa meie sõjaväelastest.

Praegu julgen mina küll öelda, et see meie valik on ennast selles osas selgelt õigustanud. Kui vaadata seda rahasummat, mis meil on olnud võimalik sellesse valdkonda paigutada, ja tulemust, siis kindlasti oleme saanud päris hea tulemuse. See, et Eestist lähetati Helmandi provintsi tervishoiuekspert, kes ei tegele ainult Eesti kahepoolse abiga, vaid üldse rahvusvahelise abiga, mis kogu sellesse provintsi läheb ja on läinud, on Eesti mainet selles piirkonnas ja ka Afganistanis laiemalt tervishoiuvaldkonna ülesehitamisel väga oluliselt kujundanud. Kui me paar-kolm aastat tagasi alustasime selles Eestiga umbes sama elanike arvuga provintsis, siis sisuliselt ei olnud seal ühtegi normaalselt varustatud ja püsivalt töötavat haiglat. Praeguseks on neid kolm, pluss erinevad meditsiinipunktid üle provintsi. Kui me rahast räägime, siis suurusjärg sel aastal, mis me kahepoolse Afganistani suunasime, on natuke rohkem kui viis miljonit krooni. Ka järgmisel aastal me jätkame seda. Lisaks see raha, mis läheb Euroopa Liidu eelarvesse arengukoostöö valdkonda. Kuid abina saab kindlasti käsitleda ka meie Euroopa Liidu politseimissioonis töötavaid eksperte, kelle ülesanne on koolitada välja Afganistani politseijõudusid, samuti Kaitseministeeriumi nõunikku. Mul on tegelikult veel pikk loetelu, aga aeg sai täis.

13:50 Aseesimees Keit Pentus

Palun, kolleeg Jaan Kundla!

13:52 Jaan Kundla

Täna, austatud juhataja! Lugupeetud minister! Välisministeerium on minu teada kõige suurema ametnike arvuga ministeerium. Kas riigieelarve vähenemine on tinginud ka ametnike arvu või nende palga vähenemise ja kui suured need summad võiksid olla?

13:53 Välisminister Urmas Paet

Mis puudutab otseselt ministeeriumiametnikke, siis teil on õigus. Välisministeeriumis on Eesti ministeeriumidest kõige rohkem ministeeriumiametnikke, kui mitte vaadata võimalikke allasutusi. Valitsuse üks kokkulepe ka järgmise aasta eelarve eelnõu tegemisel ja selle esitamisel parlamenti oli see, et kõikides ministeeriumides inimeste sissetulekuteks makstavad kulud vähenevad 9% ja see puudutab ka Välisministeeriumi. Nii et lähtuvalt juba sellest faktist on selge, et personalile minevaid kulusid Välisministeeriumi järgmise aasta eelarve kontekstis tuleb vähendada. Seda tuli teha tegelikult juba sel aastal nende aasta jooksul tehtud eelarvekärbete käigus. See tähendab seda, et sisuliselt ei ole olnud võimalik täita vabanenud töökohti. See on tähendanud seda, et jah, on tulnud läbi viia ka teatud mahus koondamist. See on tähendanud seda, et on tulnud edasi lükata mõningaid rotatsioone ehk välislähetusi. See on tähendanud ka nn palgata puhkuse päevi, mis tähendab inimestele tegelikult ka reaalse sissetuleku vähenemist. Nii et jah – kõiki neid samme on tulnud astuda selleks, et seda kokkuhoidu saavutada.

Kui te numbrite kohta küsite, siis personalikulud on järgmisel aastal 176,7 miljonit krooni, mis on 4,58% vähem kui sel aastal, lisaks vähenevad sama palju majanduskulud, sest näiteks välislähetustasu makstakse majandamiskuludest, mis on ka inimese sissetulek ja samas mahus vähenevad siis lähetuses olevate inimeste välislähetustasud.

13:54 Aseesimees Keit Pentus

Täna! Palun, kolleeg Lembit Kaljuvee!

13:55 Lembit Kaljuvee

Aitäh! Hea minister! Paljud head asjad jäävad raha taha pidama. Teil oli kaks ja pool aastat tagasi minu arvates väga hea plaan, kuidas Eesti saab Nord Streami projekti osas otsustajana kaasa rääkida. See teie hea plaan läbi ei läinud. Kas ta ei läinud raha pärast läbi või ei jätkunud teil tahet seda läbi suruda? Praegu Eesti selles suhtes kaasa rääkida ei saa. Kas teil järgmiseks aastaks on mõni niisugune suur projekt, mis võiks raha taha pidama jääda?

13:55 Välisminister Urmas Paet

Kõigepealt jäi mulle äärmiselt ebaselgeks eelarveküsimuse seos Nord Streami küsimusega. Siin ma ausalt öeldes kuidagi seda seost ei tea ja ka see plaani jutt jääb mulle hämaraks. Mis puudutab asju, mis järgmisel aastal eelarve vähesuse tõttu tegemata jäävad, siis eks neid ikka on. Meil seisavad mõned investeeringuprojektid, mis puudutavad näiteks uue saatkonnahoone ehitamist nii Pekingis kui Riias, kus me saame väga väikeste sammudega edasi minna. Samuti ootab väljaehitamist Londoni saatkonnahoone. Ka Kiievis on soetatud saatkonnahoone, mis ootab väljaehitamist, kuigi ma loodan, et me selle järgmisel aastal siiski suudame ära teha. Kui osutub võimalikuks, siis mõne olemasoleva kinnisvara müük. Eks ikka on asju, mis ootavad paremaid aegu.

13:55 Aseesimees Keit Pentus

Aitäh! Lõpetan selle küsimuse arutelu.

5. 13:57 Küsimused

13:57 Aseesimees Keit Pentus

Kõik kirjalikult registreeritud küsimused ja teemad on käsitletud. Infotunni lõpuni on veel napilt mõni minut aega. Kui teil on vahepeal tekkinud küsimusi, siis palun nimetage ministri nimi ja mis teemal te küsimuse esitate. Palun, kolleeg Mark Soosaar!

13:57 Mark Soosaar

Lugupeetud keskkonnaminister Jaanus Tamkivi! Kindlasti oled sa tuttav Riigikogu eilse avaldusega seoses Nord Streamiga. Mida nüüd Keskkonnaministeerium ette võtab? Kas lisab ka tempot ja muutub aktiivsemaks, kui need regulatsioonid siiani ette on näinud, ja lisaks küsimustele vastamisele hakkab näitama omapoolset tugevamat initsiatiivi selle õuduse suhtes, mis võib Läänemerd tabada?

13:57 Keskkonnaminister Jaanus Tamkivi

Täna küsimuse eest! Keskkonnaministeerium on selles küsimuses suhteliselt aktiivne olnud kogu aeg, alates sellest, kui me moodustasime komisjoni Nord Streami küsimusega tegelemiseks, kuhu kaasati ka hulgaliselt teadlasi ja ministeeriumi inimesi. See komisjon on pidevalt ja väga aktiivselt töötanud ja nende võimaluste raames, mis meil on olnud, on neid võimalusi kindlasti ka kasutatud. Ma tuletan meelde, et tõepoolest, me oleme siin mõjutatav riik, mitte päritoluriik ja loodame, et päritoluriigid võtavad meie asjalikke ja sisulisi ettepanekuid arvesse.

13:58 Aseesimees Keit Pentus

Aitäh! Lõpetan ka selle teema käsitlemise. Täna infotund on lõppenud. Aitäh, lugupeetud välisminister, keskkonnaminister ja siseminister!

